

01 — IZGUBLJENI KONOPCI

V — „Vi ste ovdje“ — trgovina čudnog imena svjetlucala je u tami. A na njenom samom vrhu, upirala se bljeskajuća ogromna plastična šaka s palcem okrenutim prema dolje. Kakav blesavi natpis, ime bez smisla, mislio je Vito svaki put o tome kad bi ga iznova pročitao. Doduše, u ovoj trgovini na kraju grada još nikada nije operirao, pa je za svaki slučaj udvostručio oprez. Vrzmao se i sam začuđen polupraznim parkiralištem odbacujući čikove i brojeći automobile na odlasku. Svako toliko pogled mu se zaustavljao na blagajnicama s druge strane stakla. Peckanje grla i slabost u mišićima nisu prolazili sami od sebe, i zato čim uđe, odlučio da će najprije krenuti prema polici s lijekovima. Možda uzme i neki čaj. Još samo par minuta do osam, a onda ulazi.

I — izbezumio se od iznenađenja nakon što se našao unutra. Otvorio je usta pa zatvorio, kao vrata trgovine malo prije, i to je bilo sve. Živežnih namirnica nigdje. Malo je nedostajalo da se opet vrati na parkiralište i provjeri stoji li još uvijek kičeraj od palca veličine dva metra na njenom vrhu. Nemoguće da je pogriješio. Možda je ovaj „Vi ste ovdje“ lanac trgovina počeo držati artikle o kojima ništa nije znao. I što im to uopće znači, vi ste ovdje? Bio je siguran da naslovu nedostaje završna, ključna riječ kao; sigurni ili dobrodošli Ili čak najebali (to zadnje mu se čak nekoliko puta na sličnim mjestima i dogodilo). Ovdje mu ništa nije trebalo, ne iz ponuđenog željeznog asortimana i drvene građe. Ipak, u kućnom regalu uvijek je bilo mjesta za drangulije zvane — dućanski trofeji. Zavukao je ruke u džepove i ušetao se među police. Tek tad mu je postalo jasno zašto je trgovina bila pusta. Tko bi normalan krenuo po čavle i daske u ovo doba noći!

S — situacija nije bila ružičasta. Na kasi je stajala tek nekolicina strpljivih kupaca. Problem je bio u tome, što su predmeti koji su se pred njim nudili, više manje bili nezgrapni. Daske od pola do tri metra dužine, pa dugačke željezne šipke tko zna čemu sve namijenjene, puno čavlića raznih veličina, neki sasvim nepoznati predmeti... Što da radi s tim? Počeo se osvrutati ali nigdje nije mogao primijetiti trgovce kako paze na potencijalne kradljivce. Nije mogao uočiti niti one tobože diskretne kamere za hvatanje sumnjivih lica. Baš ništa. I ta pustoš je ubijala u samom startu draž njegovih aktivnosti obojanih izazovima i opasnim situacijama. Nadmudriti „Vi ste ovdje“ djelatnike, dok mađioničarskom vještinom predmeti nestaju u podstavi kaputa, pred gomilom ljudi i svevidećim okom skrivene kamere, bio je za njega vrhunac nad vrhuncima. Stoga, zijeve od dosade.

T — treći red, police do zida. Njih još nije pregledao. Tada je spazio trgovca mršavijeg od dasaka smještenih u nizu, kako slaže robu. Dobro, mogao se okrenuti, izaći i ne pogledati što ima tamo, ali sad ga je odjednom pukao adrenalin, a znatiželja je porasla. Možda baš tamo nabasa na neku zanimljivost. Nešto za odložiti u regal. Uvuče glavu među ramena, zabije ruke još dublje u džepove, razvuče nepristupačan izraz lica i zakorači među police. Zzz, zazuja mu u glavi od uzbuđenja. Do malo prije suhi dlanovi od povišene tjelesne temperature, oznojiše se. Srce zatutnji. I kao da se njegovo uzbuđenje moglo i čuti, glava trgovca okrene se prema Viti. Sumnjičavog pogleda klizio je niz njegovu figuru tražeći ruke skrivene u preširokom kaputu. No, ni to mu nije bilo dovoljno, već je sad sasvim otvoreno zurio zadržavajući pogled na izdajnički orošenom mjestu iznad Vitinih usnica. I što je mogao drugo nego ga što ležernije obrisati nadlakticom kao da se ništa neuobičajeno nije dogodilo, te stade razgledavati predmete svoga uzbuđenja — konopce.

E — eto, namjerno je ignorirao trgovca kao da se nalazi u blizini sjene a ne čovjeka. Nekontrolirano stade doticati sve te konopce nevjerovatnih debljina, dužina, boja... I da nije bilo tog mršavog kretena čiji dah je osjećao za vratom, bio bi ih i onjušio. Ne zbog užitka, već zbog onog zloduha u njemu koji je svoj posao upravo nemilosrdno obavljao. Bilo je nešto u tom mirisanju djetinjstva i sjećanju čvrsto namotanom u vlaknima, od kojih većina nisu bila ugodna. Na primjer, ono kada su djeda našli na tavanu. Točnije, kada ga je Vito pronašao kako se klati na debeloj omči kao lutak slomljenih udova. Nije to više imalo veze s djeđom, ne s onakvim kakvoga je poznavao, i da nije bilo poznatih mu cipela i stare odjeće, teško da bi ga bio i prepoznao. Tada su mu oči, kao slamku spasa, pronašle u malenoj pukotini među podnim gredama. Eh, da je bilo izgubiti se i nestati u njoj...

O — opipao se. Imao ih je uvijek pri sebi, nekoliko komada za svaki slučaj. Najdraži su mu ipak bili onaj s desne strane tanak i savitljiv, radni, kao i onaj s lijeve strane blizu srca, čvrst i debeo. Nalik djeđovom. Stvoren da ne zakaže ako zatreba. Još uvijek stoji zamotan prozirnim najlonom, onako kako ga je jednom davno pokupio iz trgovine u centru grada. U osam sati navečer. I djeđove su noge iznad pukotine visjele točno u osam. Trebate li i što gospodine? — upitao ga je žgoljavi trgovac iznenada kao da je i sam iskočio iz one pukotine spasa želeći ga osloboditi sjećanja. Pravio se da ne čuje postavljeno mu pitanje, i trznuvši ramenima krenuo je dalje.

V — veoma su ga zasvrbjeli prsti u jagodicama. Tako zloduh u njemu počne djelovati, služeći se najosjetljivijim dijelovima tijela, vršcima živaca. Nakon toga, sve kreće samo od sebe i mimo njegove volje. Bockavo pulsiranje širi se krvotokom niz članke prstiju sve do dlanova.

Tu svrbež kulminira. Znao je, ako to sad ne učini, neće nikada. Prilika baš i nije bila dobra, naime nikada nije bila gora, jer kad se okrenuo, trgovac je i dalje buljio u njega. Izazovno i uporno. Koji kurac me gledaš? Što je? Ne smijem razgledati konopce? Ili što? — uzvikao se namjerno agresivno Vito. Ma ne — stao je uzmicati prodavač i tijelom i riječima — nego, uskoro zatvaramo, pa požurite, ako nije problem. Htio sam samo pomoći.

D — dakako da meni ne može nitko pomoći, a najmanje ti, pomislio je Vito dok se opet lako i sigurno kretao među policama zatrpanim konopcima. Uzme jedno pakiranje u ruke i stade čitati smiješne upute, kao da za način njihova korištenja treba imati neko specijalno znanje. Od iscertanih čvorova na slici i sam osjeti knedlu u grlu. Teškom mukom proguta pljuvačku ali čvor i dalje ostade prisutniji nego ikada.

J — jeste li čuli gospodine?, neću vam više ponavljati, kad kažem da se mirno okrenite, onda to i učinite, izvadite ruke iz džepova i raširite kaput. Ukoliko ne poslušate, bit će problema — bile su to sada riječi nekog drugog čovjeka, nagađao je, možda policajca. Vito poslušno to i učini. Dok se okretao, pokušao se obraniti. — Ali, nisam ništa uzeo. Ništa! Sve što imam u kaputu je moje. Razumijete? Ne obraćajte mi se sada gospodine, — nastavljao je jednoličnim tonom policajac — to ćemo u stanici riješiti, sad samo raširite kaput da se uvjerimo da ne lažete. Dakle, to kako je trgovac likovao nakon što je Vito kao Isus na križu stajao držeći raširene krajeve kaputa u ruci, nikada u životu nije vidio. Bez prestanaka je ponavljao — Jesam li vam rekao, znao sam, osjetim ja takve bolesne face bez problema, imam iskustva, jednostavno znam.

E — e pa s lisicama na rukama nije bilo zajebancije, one su bile sasvim novo iskustvo. Sad su ga osim grla žuljali i ručni članci jer momci u plavom nisi bili nježni. Rekli su mu da začepi i da ne troši riječi na blebetanje jer da će dobiti po lajavoj gubici. U stanici će pronaći najbolje rješenje ovog incidenta. Slutio je da do njega neće doći tako lako. Nema šanse da itko razumije tu vezu između njega i svijeta sjena kojima korača. I baš u tom trenu nešto je snažno zapljusnulo njegovim umom. Da će se na mjestu „Vi ste ovdje“ trgovine rastvoriti jedna mala pukotina u zemlji koja neće prestajati sa širenjem sve dok ne postane tolika da je može cijelu progutati. Tada će se zatvoriti i na njenom mjestu niknut će opet ona sa živežnim namirnicama, ona koju je tražio još te iste večeri. I što da onda radi, kad se jednom vrati kao zločinac na mjesto zločina, a od pukotine u zemlji ostane samo ožiljak koji se jednom i zauvijek odbije rastvoriti i vratiti mu njegove izgubljene konopce.